

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОМУНИСТИК ПАРТИЯСЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ
НЫЗЫЛ ХОРААЙ КОМИТЕТТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОБЛАСТЬ БОЛГАШ НЫЗЫЛ ХОРААЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

1956
ИЮНЬ
3
ВОСКРЕСЕНЬЕ
№ 112 (3565)
Өртөз 20 коп.

СЭТА-ның корреспондентизинге Югославияны
Федеративтик Улус Республикасынын Президентизин
Иосип Броз Титонун меделгели (1 арын).
Делегейин Сталинчы шаңналын Японияны
хөй-ниити ажилдакчызы Акико Сэкиге тывысканы (1 арын).
Тываның болгаш Хакасияны көдээ
ажыл-агыйының ажил-ишчилеринин
аразында социалистик чарыштың керээзинге
ат салган (1 арын).

ОБЛАСТЬ СОВЕДИНИИ VI СЕССИЯЗЫ:
Область Советиниң куускомунуң ажылы-
ның дугайында (2 арын).
Х. Санчай-оол.— Хана солун ажылы
кызынгейлик куткалдар (2 арын).
Д. Ендан.— Бүгү амырларын — пар-
тияга, чоңунга! (3 арын).
Дүгүт чогуур өйүндө кыргын алыр
(3 арын).

Н. Соколов.— Райбулеттер комбинатта-
рында чарыш (3 арын).
П. Белова.— «Бир дугаары олар бол-
ган» деп кызо (3 арын).
НОМЧУКЧУЛАРГА ХАРЫ: Г. Мат-
веев.— Сан Марино Республика (4 арын).
Польшада көдээ ажил-агый машина-
ларын тудуу (4 арын).
Кыдатта дээди өөрделгениң хөгжүдөз
(4 арын).

ОРУКТАРНЫҢ ҮЛЕГЕРЛИГ БАЙДАЛЧЕ КИИРЕР

Оруктарны чылдың кайы-даа үзүндө
үлегерлиг байдалга тургузары улус ажы-
ларын хөгжүдериңе улау ужурудуз. Азы-
рааппыт соксаал чок шимашкыни
оруктарның байдалында дыка хамаар-
жыр.

ССРЭ-нің улус ажыл-агыйың хөгжү-
дериң алдыгы беш чыл панының талазы-
биле партияның XX съездинин Директи-
валары чазалыг оруктарның ажылаан
өжүдериң көргөн. Кыдыг болгаш сай даш
лымыг чазалыг оруктарны кылыры-
ның улау программасы Директиваларга
айтылган.

Автомобиль транспорту транспорттун
кол хевир болуп турар Тыва областың
байдалында орук ажыл-агыйың улау ужу-
дуз. Чаз беш чылда бар оруктарның
ажылаан улам өжүрүр. Районнар-биле
область төвүнүң болгаш районнар аразы-
ның оруктары чазалыг кылдынар. Область
бар оруктарны кол нургулаагында сай шы-
гы-биле кылар.

Бистин область орук ажыл-агыйың сай-
зырадырыңа өргөжөк чутула күчүгүл
механизмдер бар. Бүгүн бөдөжө чыл-бүр-
дө хөй акша-хөргөңни берип турар. Орук-
машына станциязы тургустунган. Орук
ажыл-агыйың сайзырадырыңа ол ста-
цияның биче эвес ролду ойноп турары
билдинир. Ам үеде Кызыл биле барын
талазы районнарың аразында оруктар-
ның септелгези чоруп турар болгаш бо
чылын доостур. Кызыл биле Эрзин, Ча-
даана биле Хандагайты аразының орукта-
рың септелгезиң эрткен чылын доос-
кан.

Орук септээринге болгаш кылырыңа
Бин-Хем, Тес-Хем, Барыны-Хемчик рай-
оннары орук кылдырып, ол районнар-
ның колхозтары, көдээ Советтери болгаш
ажылыч чоннары багай эвес киржилгелиг
болган. Ады үгөн черлер орук септел-
гезинге районнуң ажылыч чоннарының
колхозтарың күжүн чогуур өйүндө чөп
өргөзүшкү, оруктар, көвүргүлөр болгаш
кежиглер септээринге берген акша-хө-
ргөңни бугуруучулуг ажылаан.

Улус ажыл-агыйың чутула сорулганы
— орук кылырын болгаш септээрин тою-
ча чок көөр болгаш ол соругага көрдү-
гөн акша-хөргөңни шын эвес ажылап
турар черлерин барын кытааган барып
болбас. Магаа Кызыл, Каз-Хем, Өвүр бо-
лгаш еске-даа районнарың чижек кылдыр
көргүзүп болур. Бо районнарың девис-
кээринде оруктарның, көвүргүлериң
байдалы багай. Оң чылдаагың түдөл
дөргө бо районнарың орук кылдыры-
ның оларга берген планын күүсетпейн,
көрдүгөн акша-хөргөңни чөп ажыла-
вайн турарында.

Чижек кылдыр Кызыл районну көрө-
лүр. Районнуң орук кылдыры (начальни-
ги эш Мартынов) оруктар, көвүргүлөр
болгаш паромнар септелгезинге болгаш ту-
дунга көрдүгөн акшаны өрткен чылын
болгаш бо чылдың беш айларында четче
ажылааган. А районнуң девискээринде
бар оруктар дыка үргелен болгаш септел-
гезиң негеп турар. Элегес-Асының көвүр-
гү чаартып кылдыры-биле өрткен чылын
беттеп алган 310 кубометр түдүг
ныжының чүгө 50 хуурун сөөртүп алган,
а артыны чиккен. Областың чазалыг
оруктар Эргелели болгаш Кызыл райкуу-
ком ол ыяшты сөөртүп алырыңа транс-
порт-биле багай дуздалашкан. Хамаарыш-
кан организацияларның удуруучулары-
ның олутпай чоруу күрүнең хөй акша-
зың хөй черге төтөгдөргөңнө чедирген.

Кызыл районнуң орук кылдырың дум-
чунуң алаанда чыдар Ондум парому сан-
дан үнеринге четкен. Паромнуң ол-бо ча-
рыкта көвүргүлери үргелениңден автома-
шиналарның шимчээшкени саапан келген,
машиналар чартык, а чамдыкта бүдүн хүм
манааш кижип чадап турар. Бо паромнар
кол нургулаагында Ондумдан хоорайның
чаа тудууларыңа хереглээр чутай сөөрт-
күр.

кең машиналар кижип турар. Паромнуң
соксаал чок ажылың хандырар, олап ма-
шиналар кижип турар дүгөдөй талазы-биле
районнуң орук кылдыры хемчег албаан.

Кызылдың төп паромунда байдал база
эки эвес. Оң келген автомашиналарның
кежирери дыка оожум. Эчегер манаан ав-
томашиналар ол-бо талада дүн-хүн чок
үзүлбейн турар, паромнуң дүңгөй соксаал
чок ажылыңа таарымчалыг байдалың
тургустуу, чангыс проекторнуң чырың
чедипшес. Моон хараазы-биле паромнуң
дүңгөй ажылы ылангыча суг улаагың
турда озадыг болуп турар. Төп паромнуң
ажылың дүгөдөй болуп арга бар. Ол
арга болза катер сөөртүр чаа паромну
ажылаагы дүргөн кийриңде болур.

Чаа паром бир угда 14—16 чедир ав-
томашиналарны кижирип болур. Ол амгы
паромдан үш катап хөй бугуруучулуг.
Манаа-даа оң тудуушкуну дендин
оожум темпизин чоруп турар. Ында ажы-
лын күжү өвөш, механизмдер чок. Бир
эвес паромну мындыг темпизин кылар
болза, оң тудуу ылаагың ортан үзүндө
дооступ болур. Мынчанга хамаарышкан
организациялар бо ажылың эң кыска
хуусада доозарыңче боттарының бүгү
күжүн угулар ужуруг.

Чүгө районнар болгаш колхозтар аразы-
ның оруктары эвес, харын Кызыл хоорай-
ның кылдыгыңа автоматизациялар
орук бо чылын дыка баксыраан. Областың
чазалыг оруктар Эргелели болгаш Кызыл
хоораккуму хоорай кылдыгыңа болгаш
аэропорт-биле хоорай аразында орукту
кыдыг шыны-биле ажырымчалыг
кылдырып алыр дөш каш чыл улай ча-
лашкан. Бо айтырыгың хоорайның партия
болгаш совет организацияларының со-
гаарлаадышың чокка шиптирлээриниң
өйү келген.

Орук ажылыңа районнарың партия
болгаш совет органнары идеялгелиг кир-
жир ужуруг. Оруктар, көвүргүлөр сеп-
телгезиң база оларны чаартырың чүгө
районнарың орук кылдырыңиң хөзө, а
партия болгаш совет организациялары
оларга чүгө нийти удуруугаңың бээринде
деп боаар шын эвес хөңгөрүн болдурбас
ужуруг. Орук септелгезинге, чаа орук-
тарың тударыңче районнарың ажылыч
чоннарың күжүн мобилизастаарыңа
район организациялары тодагай киржил-
гелиг болур хүлээлгелиг.

Орук ажылыңа колхоз баштаар черлер
болгаш көдээ Советтер улау ролду ойноп
турар ужуруг. Ам, казан чакы хову
ажылыңа дооступ турда, колхозчуларның
күжүн орук септелгезинге өвиңдээр-
ниң эң таарымчалыг үзү болур. Район-
нарың орук кылдыры бо чутуга өйү
хөй өртүрбөс ужуруг. Боттарының де-
вискээринде бар оруктары, көвүргүлери
болгаш кежиглери септен кылырыңа
колхоз баштаар черлери болгаш көдээ Со-
веттер бот-идеялгелиг көргүзөр соруга-
лыг. Эдөөн каш колхозтарга болгаш көдээ
Советтерге хамаарышкан оруктарың туду-
рың азы септээрин каттыжып алгаш кы-
лыры оңа чутула.

Бар аргаларың долугу-биле ажылап
тургаш орук септелгезиниң доктааткан
планын күүседиң база чаа оруктарың
ажылаагы өй-шаанда кийрериң районнар-
ның орук кылдыры чедип алыр хүлээл-
гелиг. Бо сорулганы боттандыраар орук
кылып турар бригадаларың болгаш тус-
тус ажылыңарың аразыңа социалист-
тик чарышты калбартыры, ону хүн-бүрү
уаурутуу база орукта ажилдап турар ки-
жилериң ажылы, амырларыңа таарым-
чалыг байдалы тургузары негетинер.

Алдыгы беш чылдың планын чедип-
кениң күүседиң орук ажыл-агыйың
байдалында улау хамааржырың орук
ажылыңары болгаш оң септелгезинде
киржиң турар кижилер утуп болбас
ужуруг.

СЭТА-ның корреспондентизинге Югославияны Федеративтик Улус Республикасынын Президентизин Иосип Броз Титонун меделгели

БЕЛГРАД. (СЭТА). Югославияны Федеративтик Улус Рес-
публикасынын Президентизин Иосип Броз Тито чалаагы
Совет Эвилелинче бодунуң чоруптарың мурнуңа
СЭТА-ның Белградта корреспондентизиниң дилээниң бугу-
моң аазаңа меделгели кылган:

«Совет чазактың чалааның бугуар бодунуң эштерин-
биле кады Совет Эвилелинче аян-чорук кылып чорук-
турар. Улау соңуургал-биле ол аян-чорукче баар бис, чүгө
дээр бистин ийи чурттарымың соңуургалдым яны-
бүрү айтырылганың талазы-биле болгаш бүгү делегей ха-
рактерлиг айтырылганың талазы-биле бүгү талааның сана-
лалың чүгө солчур аргалыг болур эвес, харын дайы
сөөлдүңде совет Эвилелинде чедип алдыңаң улау че-
диншиктерин-биле база ылаштыг таныжар аргалыг болуру-
вуска бугурулгит бис.

Өске талазында өрткен үеде кады демисел болгаш кады
көргөн түргөдөй бистини харылааштырып турар чуртче,
фашисттер өжөкчелерге улау сөөгү дайыңа улау кога-
ралдарга таварышканы дөш бистин улустарымың беди-
ли-биле хүндүлөп турары чурт болур Совет Эвилелинче
улау соңуургал-биле баар бис.

Совет Эвилелинче бистин аян-чорукту бистин ийи
чурттарымың аразыңа харылааштырып болгаш кады
ажылааштырып дыка дүргөн таарыштып тургустууны
түңгөй кылдыр көөр хөзөк. Белград декларация болгаш
чугаалажымыңарны бо талазы-биле улау ролду ой-
наан, совет удуруучулар-биле чугаалажымыңарны
түңгөйлөң ол декларациялар ат салдыңа, мынчага бис-
тин кайы-кайымың харылааштырыңа хамаарышкан ол
декларацияның бүгү чүддери бүртү-биле күүсетинген
деп ам санап болур бис.

Деп өргөң ийи күрүдөңнөң аразында харылааштар
кылдыр бистин ийи чурттарымың аразында харыла-
аштар тодагай болгаш эки характерлиг болу берген өң-
өң чутуга ыңдыг фактыны оңаап демделгөр боаан ийи
мен, бистин ыңдыг харылааштарымың чигинишкени
чедирип болу дег ыңдыг бүгү артымыңар бо чылдың
дүргүдөңа бүртү-биле ууруткатынган. Бодунуң хамаарыш-
пас байдалың оскунуруң абылган. Югославияга кыжа-
нып турар дээр ыңдыг калды-бир кижилерин хоо-
зун бадаткаашкыңарың үндөң чок болганы мынчанга
оңаап демделгөр деп бодай-дыр мен.

Улау болгаш шиптирлээр берге айтырылгаш ам бистер-
ниң аравыска чок. Эрткен үеде тыттып келген бүгү-
ле багай чүддериң колдуңа бүртү-биле чедипкениң ула-
таан бис, бистериниң кайымы-даа шап чортан түңгөй
кылган болгаш экономиканың, политикаың база культу-
раың талазы-биле бүгү хевирин кады ажылаашты-
зыңче орукту ачтык бис. Бистин амгы экономиктиң кады
ажылааштыгы дыка эки түңгөдөңнөң берген, ол түңгө-
дөң бистериниң бүрү сеткил ханганымың чугаалаар

Тываның болгаш Хакасияны көдээ ажил-агыйының ажил-ишчилериниң аразында социалистик чарыштың керээзинге ат салганы

Ажылыч чоннар депутаттарының Тыва
область Советиниң VI сессиязында Тыва
болгаш Хакас автономнуң обла-
стың көдээ ажил-агыйының ажил-
ишчилериниң аразыңа социалистик ча-
рыштың дугайында керээге ат салыш-
кыны болган.

Хакасияны көдээ ажил-агыйының
ажылдакчыларының төлөөлери депутат-
тар угулгач чок адым чаксааымы-
биле уткааннар. Төлөөлериң ууруткучу-
зу — СЭКП-ның Хакас обкомунуң көдээ
ажыл-агый кылдырың өргөкчели эш
Смердовтуң чугаазың депутаттар улау ки-
чөөңгөй болгаш соңуургал-биле дыңдаан-
нар.

— Тываның көдээ ажил-агыйының
ажыл-ишчилери бистин областың ажы-
лыч чоннары социалистик чарышка кы-
лгырган—деп ол чугаалаан. — Ол керээге
ат салыр аас-кежиг бистерге таарышкан.
Чүгө 1956 чылда чаржыр эвес, харын
дараазыңа чылдарга база чаржыр бо-
ладыг бис. Совет Эвилелиниң Комунисттик
партиязың XX съездинин төгүлүг
шиптирлериң чедипкениң күүсөдүр
ол чарыш Хакасияга болгаш Тывага ду-
залаар.

Чер болгаш мал ажылың хөгжүдөр та-
лазы-биле Хакасияның ажылыч чоннары
чедип алган чедипкениң дугайың эш
Смердов база чугаалаан.

— Бистин төлөөлериң сизлерниң обла-
стың элөөн каш колхозтарыга болгаш
машина-трактор станцияларыңа барып

ужуруг мен, бо талазы-биле ыраккы хемчөөл ам-даа чедип
алдыңаңың ылаңгы барымдаалар болза, бистериниң
кайы-кайымыска идеялгелиг чоруктуу улам-на күш-
түг бижылаар экономиктиң кады ажылааштыгы улам-на
калбартырың болгаш ханымдарың аргалары бар бо-
луп турар.

Бистин культурулу кады ажылааштыгы кады болуп
турары дээр, ол бодунуң хөгжүдөңнөң чүгө эгизинде
туруп турар. Ол кады ажылааштыгы улам-на калбарты-
рыңа болгаш бижылааштыгы кады-даа моондактар чок
деп санап турар мен, чүгө дээр культуруны чедипкени-
нериниң конугу улау өрткөң ССРЭ-де бар, бистин улус-
тарымың ону беди-биле үнөлөп турар. Культуруны ыңы-
бүрү адыларыңа бистериниң чедипкениң арасы-биле кайы-
кайымың эң эки таныжарың хөзөгөң ол чорук база
өй-не чутуга салышкын болур.

Политиктиң даштыкы айтырылганың талазы-биле бис-
тин кады ажылааштыгы кады болуп турары дээр, амга
чедир чедип алдыңаң түңгөдөңнөң чедир үнөлөң
барып болбас деп санап турар мен, чүгө дээр чегеле-
нишкениң дүжүр, коллективте аймыл чок чорук,
тайбың болгаш идеялгелиг кожа-хөлбө дугунаашкын, тай-
быны бижылаашты, улустар аразыңа экономиктиң бол-
гаш культурулу кады ажылааштыгы ышкан он-даа өске
индыг улау айтырылганың талазы-биле Совет Эвилели-
ниң болгаш Югославияны күзө-бадалары чангыс ай бо-
луп турар. Бир эвес улустар аразыңа чамчы болуш-
туннарың көрө чепсээрешпей барымыска-даа, ол чеп-
сээрешпес чорукта инды-ла боттут аймыл чок. Мен бодан
көөрүм даштыкы политикаың хуузаңа чорудуп турар
күрүдөңнөң аразыңа харылааштар ол чорук черге ту-
руп болур болгаш аймыл чок болур.

Политиктиң даштыкы айтырылганың болгаш амгы үеде
яны-бүрү көрүп турар индыг айтырылганың талазы-биле
кады ажылааштыгы хөгжүдөңнөң үзүндө чангыс ай
күзө-бадаларың чедип ай болуру черге билдинир. Сөө-
гү үеде бистин чазактымың чорудуп турар даштыкы по-
литикаың анализтеп көөр болза, оң кол соругазы тай-
быны бижылаашты болгаш улустар аразыңа кады ажы-
лаашты, күрүдөңнөң иштиги системаларыңа хамаары-
лыга чокка тайбың кожа-хөлбө дугунаашкыны олар-
ның аразыңа тургузары болуп турар, мынчанга бистин
аян-чоруктуу соругазы болгаш Югославияны база
Совет Эвилелиниң аразыңа бижыг кады ажылааштыгы
тургузарың бистин күзөлдөңнөң чигинишкени тургу-
зуп болбас деп бодай-дыр мен.

Совет Эвилелинче чоруптарың мурну чарымында Юго-
славияның улустарың өмүзөңдөң Совет Эвилелиниң
улустарыңа ыңг байыры чедирч, боттарың хөгжү-
дөңгө аас-кежигти болгаш улам ыңгай чедипкениң-
лиг болурун оларга күзөп тур мен.

чораан. Экономиканың болгаш культу-
раың бүгү адыларың хөгжүдөр дөш тыва
улустуң соксаал чок куженишкениң
маалап көрдүсө.

Оң-биле чергелештир, көдээ ажил-агый
бугурулгезиң көдөр хөзөк сизлерниң
честеринде база бар-дыр. Бугурууны
амгы тарып турарыңа боаарга оор-
таа хөйү дилими-биле негетинер, та-
рыры, өстүрери сизлерге негетиниң ту-
рар. Малдың уксаагың чоруу Тывада оо-
жум сайырап турар-дыр. Ынчанга, тө-
рүр малдары тарып бооздырыңың
пунктуларың тургузары чутула.

— Ийи областарың аразыңа бо ча-
рышка улау чедипкениңлиг болурун-
уңаңа Хакасияның ажылыч чоннары сетки-
лиң ханымдан сизерге күзөп турар—
деп эш Смердов чугаалаан.

Тес-Хем райкуускомун даразы эш
Олоакка эс берген. Районнуң ажылыч
чоннары социалистик чарышка бир ө-
сеткилди кижип турарың болгаш ботта-
рыңа алган социалистик хүлээлгелериң
күсөдүр дөш бүгү-ле хемчеглериң алы-
рың ол чугаалаан.

Тываның төлөөлериң Хакасияга най-
радыг бугу-биле хүлөп алган дугайың
Чөөн-Хемчик районда «Искра» колхозуң
даразы эш Доктугу чугаалаан. Тываның
төлөөлери Хакасияның дыка хөй колхозта-
рыңа, совхозтарыңа болгаш МТС-теринге
барып, оларның ажылы-биле хандыр та-
ныжып көргөн. Нийтиң мал ажылыңың

продуктулуун бедидер талазы-биле Хака-
сияда улау чедипкениң чедип алдыңаң,
мал кажаларың болгаш сизе держиш-
кениңниң тудуу кылдыр, тарыла шө-
дөңнөң сугтар талазы-биле ында улау
ажылыңың чорудуп турар.

Малдың продуктулуун бедидериниң арг-
галарың дугайың Хакас областың Ас-
киз МТС-ниң кол зоотехниги эш Аршанов
чугаалаан. Хөй үстүг сүтүг алышкан, түс-
черин иктериниң сүтүг чорукун аңа-
чаар бедидер дугайың ол бодунуң сү-
мөзүн Тываның мал ажылыңың тускай
өртөңгөдөңгө болгаш ажылааштыгы-
рыңа берген.

СЭКП обкомунуң секретары эш Ортун-
оол бистин областың ажылыч чоннары-
ның өмүзөңдөң Хакас автономнуң обла-
стың төлөөлөңнөң чалбыштыг байыры
чедирген. Хакас болгаш тыва
улустарың аразыңа шат-төгүдөн бээр
туруп келген найырады улам-на бижы-
лааштың бо чарыш бараан болур деп ол
чугаалаан. Тываның ажылыч чоннары
бистин партия организациязыңың ула-
туугазы-биле социалистик чарыштың хү-
лээлгелериң алдарың-биле күсөдүр бол-
гаш СЭКП-ның XX съездинин шиптир-
лериң амырларга чедипкениң ботта-
дыр дээринге чигинишкени турбас.

Оң дараазында Хакасияны болгаш
Тываның көдээ ажил-агыйының ажил-
дакчыларың төлөөлөңлериң столга че-
дип келеш, керээге ат салганың.

Делегейин Сталинчы шаңналын Японияны хөй-ниити ажилдакчызы Акико Сэкиге тывысканы

«Улустар аразыңа тайбыны бижы-
лаары дөш» делегейин Сталинчы шаң-
налын Японияны хөй-ниити ажилдакчы-
зы болгаш тайбың дөш демиселч дээр
Акико Сэкиге тыпысың байырыг бугу-
лазы май 31-де Москвага болган.

Кремльдиң Свердловск алыңа совет
хөй-ниитиниң төлөөлөңлери — тайбың
камгалазың совет комитетиниң, совет
хөзөңнөң комитетиниң, совет аны-
яктарың антифашисттик комитетиниң ке-
жигүнери, уран-чүдүлүг ажылаашты-
ры, Москваың бугурулгач черлериниң эр,
хөзөңнөң ажилчылары чыгып келген
турган. Азия чурттарың найырада-
жылаашты япон комитетиниң төлөө-
лөң, Финляндияны хөзөңнөң төлөө-
лөңкелери, совет болгаш даштыкы
журналистер база аңаа олуршкан.

Президиума: дээрли Акико Сэки, де-
гейин Сталинчы шаңналарыңың талазы-
биле комитетин даразы академик Д. В.
Скобелцын, делегейин Сталинчы шаң-
наларыңың талазы-биле комитетин ке-
жигүер Г. В. Александров, тайбың кам-
галазыңың Бүгү-ниң комитетиниң дара-
зы Сайфуддин Кутлуну, Азия чурттары-
ның найырадажылаашты япон комите-
диниң төлөөлөңнөң уауруткучу Азиз
Исмаилов Тауду, композитор Д. В.
Кабалевский болгаш өске-даа хөй-ниити-
чи ажилдакчылар.

Хүндүгү шаңнады дээрли Акико Сэ-
киге тыпысың мурну чарымында ака-
демик Скобелцын бодунуң чугаазыңа
Акико Сэкини тайбың дөш мога-шылг
чок демиселч, улустуң массалыг ырла-
рыңа таланттыг организашкың дең
характерлөө. Японияның национал ха-
марышас чоруд дөш, улустар аразыңа
тайбың болгаш найыра дөш туржуп ту-
рар «Японияны ыраажы үнери» деп
аттыг шимчөөшкөң улау улау ырлары
сырып каттышкан. Делегейин Сталинчы
шаңналы-биле дээрли Акико Сэкини шаң-
наан чорук бүгү япон улустуң тайбың
дөш демиселч улау улау-дузаның база
үнөлөп көргөн болур деп Скобелцын ай-
тыган.

Делегейин Сталинчы шаңналыңа ла-
урединиң алдың медалы болгаш дипло-
му академик Скобелцын дээрли Акико
Сэкиге тывыскан.

Тайбың камгалазың совет комите-
тин харысаалгагы секретары М. И. Ко-
тов, Москваың күрүне консерватория-
ның директору профессор А. В. Свешников,
Азия чурттарың найырадажылаашты
япон комитетиниң төлөөлөңнөң ке-
жигүер чотгалыч Мураму, совет хөзө-
ңнөң комитетиниң комитетиниң кежигүер
В. Г. Яковлев маңааткан кижиге байыр
чедирч чүгө чугаалааннар:
«Японияны ыраажы үнери» деп шим-
чөөшкөңнөң төп ырларың күсөкч
комитетиниң тайбың камгалазыңың совет
комитетинге чоруткан телеграмманы
номчаан, ол телеграммда чугаалап ту-
рар болза: дээрли Акико Сэкиге хүндүгү
шаңнады тывысканы-биле холбаштыр бугу
Япония өөр

Бүгү амыдыралын—партияга, чонунга!

М. И. Калининни музейинин залдары-биле

Москвада, Кремльден ырак эвес Москва куудуктууда улут эвес ийн калып бажыр бар. Мында М. И. Калининни музейи турар. Эртенден орайга чедир чүс-чүс совет кижилер—аалчылар, москвалыктар В. И. Ленинни шыгытаткан шыгыт эки болгаш өөреникчи, Совет Күрүлгени, Коммунист партиянын көскү удуруткучуу — Михаил Иванович Калининни ажил-чорудугазы, амыдыралы-биле таныжар дээш музейге үзүк чок шүүжүп турарлар.

Келичкерлик хой нуруузу аныктар колдан. Бүгүн, бодуну анык удуруткучуу болгаш чок өнүгүүнү мөчөөндөн бээр ол чыл болгашын бүүдүтүп, мында эскүрүлгө келген Ленинградтын анык ажилчылары, инженерлери, Совет Армиянын дайынчылары, Донбассын ус-ларган училецдеринин өөреникчилери, найысалдык чурттаачылары музейни көрүп, Михаил Ивановични турсаалын улут хүндүткел-биле сактып турарлар.

Хей санныг чуруктар болгаш документи Михаил Ивановични чаш база чашы чоран уелеринин дугайын биске чугаалап бээр. Бистин мурувушта чурукчу Калининни картинаны: «М. И. Калинин авазы-биле шөл» деп чурукта чамчызы ийлен берген чыгыт бажынарлыг, шала туткан туугуларын бичип көдө суурун көр бис. Суур баарында аңдарган улут эвес чөр; оң кылы-биле мыш аңдаан сөөктөн арган айттын тыны четкен бичип ол кел чыдар, а аңдаан сонда крепостниктер Россияда човулангыт аар-ажыга мотан-шылаан хеврешкен кижилер чорур. Бо дөргө Маша Калинин бодуну авазы Мария Васильевна-биле тараа шөлүндө ажилдап турары ол-дур. Маша—чайын ситен кезер, күзүн тараа ажажыр, неинин дуалаачыны чорар.

Бодуну чаш чоранынын дугайын, «Чаш чоран чуртталгамын чыдарын, чыдарын» деп чүдүндө сактып бижээни болза: «Аргы иштине азы шөлге баргаш кээрин мындаа таалап деп сазар турган, чүдө дөргө бажыны ажилы хей шакты тулар турган». Аар-берге күш-ажыл, түргөшкөөннөр тургаж, Михаил Иванович билиг чедип алырынче чүтүлгөн салган. Ол дугайын музейде «Ажылдын болгаш тараачын калдыг арта-биле билиг чедип аш болуру» деп чүдүлдө оң бодуну калып билиг чедип алганын тодарткан.

Анык Калинин Яковлевск аге школага дыа орадажып турган кирип алган, кайтамчы бижып тургустууну болгаш арта-мережелерин ачында ол школаны дөрт чылда өөренип дозар турган.

гаш, ийн-ле чылда дозупкан. Музейни көрүчүлери Михаил Ивановични үлгерип чуруму болгаш аки өөренилгези дээш алган Махтал бижин номчуп көрөдөр. Мындаада Яковлевск школазынын бажыны Анна Васильевна Бобровникова ол үлгерин сактып бижээни болза: «1887 чылдын күзүндө школага сөөкүр, боткур эвес, төлөтүп ол келген. Ол хошунга кирген ном бүрүзүн салдыкпас номчуур турган. Чүдө школачы чылдарында Калинин библиотеканын бүтүлө бар 260 санны номнарын номчуп четтирген. Оон ийн бажыларын берген номнарын база шүптүзүн номчуп дооскан».

Анык ол бо школачы чедикшиинин доосажок, төрөлдери ону оон ийн өрөдип шыдаас турган. Оон мурунуга ады тараачынын ажилы-ага-тууну чангыс оору—ажыга келелинери турган. Ич-чалыжак, Михаил Иванович бодуну оруун чүдө күш-ажылдан тып алган эвес, а ол болза бүтү улусту ба дарлаан хостаар демиселдин оруун база тылаан.

Михаил өзе берген, арес-сорукур апарган дараанында залда чуруктардан көр бис. Оон ийн мында оон хуу ажыл-хал херекселди деген. 1895 чылда Михаил Иванович Калинин Путилов заводунда ажилдап кирген, ааа бир-ле дугаар револючулар-биле таныжып алган. Бичан Калинин «Капитал», «Коммунист партиянын манифести», «Өг-бүзүң, хуу-өңүңүң болгаш күрүлгени тылганы», «Улутун өнүктүр» деп чүдө база олар социал демократтарга удуз канчаар чаалажып турарлар!» дээш оон-даа эсе шыгаларан чогалдарын номчуп өөренип турган.

Ол чылдар Калининге револючу ажил-чорудуга-биле холбашкан практиканын, чорудуганын, шөлүңгенин чыдары болган. Чурукчу Е. А. Покосков Путилов заводун хура-хит дугайынын туугуна өртүр чугаалап турар анык дидим революционерин өвүр-хевирин кончуг тодарткан.

Ол үдөн бээр М. И. Калининни револючу ажил-чорудугазы улам-на калык характерлиг апарган; путиловчуларын стачкасыга киржи, марксисти чажыт бөдүктөрүн удузуп турар, Петербургтун «Ажылдын аныгы хостаары дээш демисел эвиленин» хуудустарын чогаатып кылдырып аң-не илдепкел-биле киришкен.

Удтаалада 1899 чылдын июль 4-те Петербуртта ол «Демисел эвиленинге» хамаарыгалыг турганы дээш М. И. Калинин хаан чазактын каргыс шагда эр-

гелели туруп хоругдаш, Тифлисче шөлүлгөн.

Шыгыт хыналда алаанга тургаж, Михаил Иванович Закавказ революционерлерин илдепкеллиг организацион болу берген. Ол үргүчү ажылчын мас-са-биле харылзашып, Петербуртта ажилчын шимчөөшкөөн дугайында илдепкелдерин кылып турган. Тифлисте дидим оруу мастерскаяларынын ажилчын-нарын ажил соксадышкынын Калинин удузуп турганын Вейхвандын чур-руу тайылбырлар.

1900 чылдын декабрь 23-те Калинин база катан бажынан. А чалынында оңу Ревельче, оортан Петербуртка чорудупкан. Орта 1906 чылда М. И. Калинин В. И. Ленин-биле бир дугаар учуражышкыны болган. Васильев ортууна социал-демократтарын клубуна болган ол үтүдүрбас баштайгы учуражышкынын Д. Б. Алховский, П. А. Ивановский олар кончуг эки чуруп көргүскөннөр.

Сөөлгү залга келген 1917 чылдын декабрьда Калинин Петербуртты хоорай даргазынга сонгаанынын дугайында документи көргөн бис. Мында М. И. Калинин Бүгү-өңүлүң Төп Күссөкчи Комитетинин Даргазынын абалында депши-дер кандидатура дугайында Ленинни чугаалаан сестерин аш хаш дашка (хмарога) оон турган, сиклип бижээ. Ол ал-бага Калинин 27 чыл согулга чок ажил-даш, ала-чуртту, ажилчыларын болгаш тараачынын ажилын, Совет Эвиленин удузтарын найыралын быжы-дар херекке бүтү күжүн, билин харам чокка бараан бодурун.

В. И. Ленин Калининни ажилчын ады тараачынын ажилын эвилелин быжы-лаарын өгө-ажыктарын болгаш оруктарын ханы билди, дуржулгалыг партия-аң ажилдаш деп херекселдөө. Шил алаанда витринада ВЦИК-тин даргазынын алында Калинин оон чыл ажил-чорудугазынын өйлөйлин демдеген бижээ 1929 чылдын март 30-де үнгөн «Известия» солун база бар.

Музейин элзөөн хей стенидери М. И. Калининни Ала-чурттуу Улут дайынын чылдарында ажил-чорудугазына турсаалыг. Бистин чонун М. И. Калининне кызыгар чок мыащылынын дугайын ажилчы чоннарын дыка хей чазалары, бекеттери херекчел турган.

Пионерлер, школачылар, студенттер, ажилчылар болгаш башкылар, колхозчулар Төрөн чуртунга, чонунга, партияга шак мыччаар шычымы-биле харам чок бараан бодун чоран Михаил Иванович Калининни үнелгү үлгерин эдерерлер.

Д. ЕНДАН.

Колхозтарда чазанылга мастерскаялары

Чөөн-Хемчик районда «Большевик» көдө ажыл-агый артелини чазанылга чери (артелини эш Биченек) бодуну мурун-дун салдыган сорулгазын чедикшиинин күссөдип турар. Сөөлгү хүнерге чедир чуртталга бажынынын 80, хал туугуларына 35 рамаалары, сонганын 30 ажил чактарын болгаш 16 столдарын, 38 сандаларын база 4 шафтарын кылган. Чазанылга чери чыл агайын бээр колхозунга 9 муң ажил рубльдин орулгазын кирген.

Каа-Хем районда Молотов аттыг колхозтун чазанылга мастерскаязынын коллективни эки ажилдап турар. Мастерлер Мартынов, Мерзляков болгаш Акимов оларын кылганы нарын чүдө колхоз туугуларында хей. Коллективни шеверлери парик чыгыткыларын рамааларын, артель бүүдүлгелеринде дерилгелерин болгаш колхозчуларын чуртталга бажыны-рында эдиле херекселерин хейтү-биле кытып турар.

Улут-Хем районда «Партиянын XIX съездин» колхозта туугу ажилы улам калбар-ганынга холбаштар нарын кылганын тускай чазанылга мастерскаязын органи-заастары негетинип келген. Чокта чаа эш Салчакка удуз турган мастерскаяны ажилдап эгелзеп. Ийн Лодрой, Оюу, Чондан база оон-даа эсе шеверлери шилип кирген. Мастерлерин коллективни колхоз туугуларына үнелгү салым-кыны киирерлер.

Бөрү-биле демисел (Чагаалар допчулалы)

Областын колхозтарында мурунчы аңчылар мадын хоралыг дайыны бөрү-биле демиселди чорутуп турарынын дугайында чагаалары «Шы» солун редакция-ны көдө бижикчилерден үргүчү ап турар.

Иданов аттыг көдө ажыл-агый артелини дуржулгалыг аңчылары эштер Нас-Сюрин, Чодак-оол олар удузган колхозчулар 2 бөрүн, 14 бөрөктөрүн быя «Партиянын XIX съездин» көдө ажил-агый артелини хойжуу эш Сиди-Хуурак 2 бөрөктү өлүргөн деп. Улут-Хем район-дан эштер А. Соснал, Т. Конгар олар биске бижээ.

Бистин бижикчилери эш Т. Тамдыштын биске бижип турары болза, Чөөн-Хемчик районун «Кызыл тараачын» колхозунун бижикчилери эштер Сунаш-оол, Дотла, Бора-Хө, Калыг-оол, Башкажык, Чамын олар бөрөктөр өлүргөн, белекчел черин-ден 5500 рубльдин шыналын алганыр.

Колхозтун хоочун аңчылары эштер Идан, Олин олар 4 бөрү, 7 бөрөктөрүн өлүргөн, райондун өлк белекчел контора-зынга дужаган деп, эш Н. Мурзат Эриш районун «Коммунизмче орук» көдө ажил-агый артелини дымчакан.

„Бир дугаары олар болган“ деп кино

Областын кинокартинарында М. Горький аттыг киностудиянын кылып үндүргөн «Бир дугаары олар болган» деп уран-чечен кино түнүп эгелзеп.

1918 чыл. Калыг-дошкун бодушкун-нар Россияны шыа алы берген. Советтер-ниң анык чурт революциянын чалбы-жыга төртүтүп, хамааты дайынын тула-чушкунуларынга быжыгып турган. Бо дүвүрээниң болгаш ийн үдө кажа-да динчалып көрбөө — Ленинни комсомол! — деп кайгамчыктыг сөстөр тыттып келген. Петроградтын бирги комсомолчу-ларын, оларын алдарыг ажил-херек-теринин болгаш мадырлыг чоруктары-нын, улут найыралынын болгаш мыащы-лынын дугайын «Бир дугаары олар болган» деп кино-чурукта көргүскөн.

Петроградтын ажилчын кыдында, Невский өрнөдө, көстөмүн эгин ажил каап алган оол турар. Бай-бир черде гармон үнү болгаш ааар ыраан үн дымчалыр.

Бекжээни херек шыка алгаш. Фабрика ийн черге. Бажы дымчалыр, хари оң чеди. Көргөңгү оол чурттан чорган... Чырык шоолу көрбөй келген, Чымык алып динчал чорган. Часы диннын адым көзүн Шак ол оол күзөп чорган...

Мырнын сестери экилер куруттай берген хоорайнын кыры-биле ааар эрлп эрлп турар. Урегтерден черлерин бу-зудулары, аш, хооураа болгаш дайын-шунту мааңа көстүп келир. Невский өрнөдө заводтарын хоорайларын узун ыштар шөйүбөстөп. Уругуларын халугу каткызы динчалыстаан. Ийнги-лел бергелде бажычыгаштарын чурт-тачкылар ол мырны кини-каражок сөт-ки ханымынын сестерин китеңгел-ди-биле динчалап тургавыг. Сери кы-рында, көгөбүт кажаазынын чанында, эштер олуруп алган Саня Чижик көстүп келир. Куурартып чүп каапан ак плателгип, арган дөмкөстөрүн дайын алган, бодачыны-биле черини ыраанче көрүп олар кыс—Глаша. Чартык бүстүп дөдө берген бога кырында хаваан дүйүп алган Степан Барабаш олуруп. А мырны сымграштын килегин, дапкын кыдынга сыгышпайн, сырыналып, дөмөк Нев-ский согуналып кирген, дөргө чаткылы үнө бар.

Райүлетпур комбинаттарында чарыш

Тыва областын чурт үлетпурүнүн бү-дүрүлгелеринин ажилдакчылары чурт-тап турган улам ийн сайырадыр болган оон продукция бүүдүрүп үндүрерин көүдө-лүр талазы-биле партиянын XX съездинин салган сорулгазын боттандырар дээш социалист чарышты калбартааннар.

Социалист чарышка алган хүдөл-гезин боттандырылга Тураннын рай-үлетпур комбинаттын коллективни эки көргүзүлгө чедип алган. Комбинат бирги кварталдын планын чедикшиинин күссөдип. Ийн продукция бүүдүр-ерин планын 105 хуу, бараанын продук-цияны—129 хуу күссөдип.

Күш-ажылы организастарын эки-житкенниң, бар механизирни чеп ажилгаанын болгаш күш-ажылдыг сагыла чурумун бижиктирганын түн-нелинде комбинатта күш-ажылдык бүү-дүрүчүлү планга удуз 40 хуу бекзеп. Продукциянын шынарын экижиптерге болгаш чиг-эти база материалдарын кам-нап алырынга багай эвес түннел чедип алыткан.

Комбинат каражалыг ажилдап тур-ганындал орулгазын бүүдүргө болу берген. Бо чылдын бирги кварталында планда көрдүнгөндөн 5,4 хей орулганы киирп алган.

Бай-Хаактын райүлетпур комбинаты база эки ажилдап, планын ооналгазын чедикшиинин күссөдип турар. Продук-ция бүүдүрерин чиг-эти камныг чар-ыктарын дээш демисел күндүлгөдөргө болгаш чиг-эти база материалдарын бот-үе-зин планга удуз 15,9 хуу чигеткен. Пландан ажыр оң-он муң рубльдин орул-ганын алган. Продукциянын ассорти-ментин калбартарында комбинаттын коллективни база көскү чедикшиинерлиг болган.

Бүүдүргө планын бүтү көргүзүлгө талазы-биле чедикшиинин күссөдип турар бүүдүргөлөр-биле кады орулга чок болган планын бир дески күссөдөйин база социалист бот-хүдөлгезин боттан-дырып шыдаайн турар райүлетпур ком-бинаттары бар.

Мааңа Шагаан-Арыгтын райүлетпур комбинатын чикек кылдыр көргүзүп бо-лур. Комбинат мурунчы ажилдыг бүү-дүрүлгелерин санындал үнгөш хошудан

турар бүүдүргө апарган. Комбинаттын администрация чери чурт үлетпурүн бүүдүргөлөринин ажилын экижидер ду-гайында СЭК-нин XX съездинин сал-ган сорулгазын боттандырып шыдаайн турар. Ол дугайын комбинаттын ажилы-нын сөөлгү үдө дөргөткөн тодартып хе-речиле турар.

Продукция бүүдүрерин планын ассор-тимент бүүдүрүп күссөдөйин турар. Бүү-дүрүп үндүргө чогутур 12 кол ассорти-ментинин чүдө ийлин бирги кварталда бүүдүргөн. Столар кылганын чазанылга херекчел ыш белекчелеринин, кидис бол-гаш хом кидтер кылырын планын күссөдөйин. Комбинат чонун чүдө-бүтү чагыларын күссөдөйин.

Шагаан-Арыгтын райүлетпур комби-натын мындыг хошудашкынын чыл-дааны чүдө?

Бар механизирни бүүдүргүчүлүг ажилдайын турарында оларын анаа ту-рар таларыгалары хей. Чиг-өт болгаш материалдар болгаш чок-ла үстүп турар.

Күш-ажылдык нормалашкыны санлар-гай байдалда. Ажилчыларын кылган ажилын бирде чик, чамдыкта аар өрөк-биле төлөп турар. Чижээ, кубометр ыш белекчелеринге 12 рубль 33 копейка ажыр төлөп турган. Моңо харааны-биле комбинат бирги кварталда ажил телеви-ринин фондундан 11 муң ажил рубльди ажыр чарыгдан.

Ажилчыларын мергежлин бедидер талазы-биле сагын салбаанында хей чылдарда ажилдап келген ажилчылар тускай разряд чок болуп турар.

Комбинаттын администрация чери, пар-тия болгаш профилел организациалары коллективни кескинуурерин күжү со-циалист чарышка алган хүдөлгезин боттандырыпче мобилизастап шыдаайн турар. Улут-Хем райондун партия болгаш совет органдары комбинаттын ажилыга боттуп дуалаачыны көргүсөйин турар. Комбинаттын ажилы экижидер дугайын-да оон администрация черинге район ор-ганизацияларынын талазында шыгыт негелдин тургузар ай келген.

Н. СОЗИМОВ,

чурт үлетпурүнүн областы эргелди-нин план кылдынын начальниги.

Баштайгы суггарылга дооступ турар

Барыш-Хемчик районун «Комсомол 30 чыл» көдө ажил-агый артелини хо-вү бригаданын ажил-ишчилери тараа-культураларын бек арготекниктег де-пенге 7 ажил хүнүндө тарып дооскан. Амын үдө бек дүдүтү чедип алы-рын кол үндөйин бөрү суггарылыгын чоруда берген.

Колхоз баштаар чери суггарыкчыларын дүң-хүн иштине доосаала ажилдаары-биле ийн эелеч кылдыр үзүп тургускан. Ийн 18 кижилер. Оларын ажилда-рынга өргөжөк чугула херекселдер бол-гаш 10 ажен реэна кидтер-биле хан-дырган.

Суггарыкчылар майын эгелзеден бээр колхозтун суггарыга чогутур 317 гектар тараазындал 280 гектары суггарган. Суггарыкчыларын ийинден О. Кушак-оол, В. Саа олар боттарынын олаашаан ажилыга кызымаккай ажилдап, хүн норманын 150—175 хуу чедир күссөдип турарлар.

Суггарыкчылар суггарыга чогутур тары-галыгын шөлүн үш улаа суггарыган, гек-тар бүүдүргөн 20-ден эвээш эвес цент-нер дүдүтү чедип алырын хүдээнген.

С. КОМБУЙ-ООЛ.

ДҮНТҮ ЧОГУРУ ӨЙҮНДЕ КЫРГЫП АЛЫР

Сүт-Хөлдүн Калинин аттыг колхозта

КӨБ-ТЕРЕК. (Телефон-биле) Хой кыргыздын чогуу өйүндө организастыг чорудар чорук күрүнге дүк дуулаачы дүрбөдөр болгаш мадын чайгы семир-тылгенин таарымчалыг байдалды тургу-зар. Сүт-Хөд районда Калинин аттыг кол-хоз бо чылын ийн-биле катал 8200 хире хойну дүтүп кыргып.

Амын үдө ол колхоз кыргыздын чүдө хол хачыларын чорудуп турар. Үш кезек черде организастыг бригада майын 30-ге чедир сес хүн иштине 1210 хойну кыргып, ийнтин-биле 1458 кг дүтү асаап алган.

Сүт-Хөд МТС биле Калинин аттыг кол-хозтун перзөөниде бо чылын 1600 хойну электри күжү-биле кыргырын айткан. МТС мынчага агрегат чорудуп бербөөн. Чуруму-ла мындыг дөзөңг, боттандырып чүвени кезеге көргөсөңнениң амын чүд. Бир тээ кезеге айтп дугурушкан бол-ганда, ону ак-сеткилд күссөдип алаар.

Моон-биле казы хой кыргыздынга белекчелди колхоз баштаар чери четпес организастан, ол ажилды боттуп удузуп шыдаайн турарын база айттар херек. Кыргып хой, өшкүзүң саны мынды хей турунда хол хачыларын чүдө 30 кижин ажилдап турар. МТС-тич перзө бүү-сетпейн турарында негелдин чурум бүү-гаар шыгыг тургузары болгаш колхозта бар күштү хой кыргыздынче шин органи-заастары амын үдө чугула негетинип турар.

Чөөн-Хемчиктин „Кызыл тараачын“ колхозта

Чөөн-Хемчик районун «Кызыл тараачын» көдө ажил-агый артелинин баш-таар чери, колхозта партия организаци-ны бо чылын дүк кыргыздын чидирп чок ажаап азыр талазы-биле кыдыг-даа белекчел кылган. Оон түннелинде кы-ргызда организаст чөк эгелзеп, хойжулар дүс-тузунда боттары кыргып турарлар. Эштер Чанчык, Чөгел-Доржу оларын кал-гарган хойларын кыргыры-биле сууга-сүрүп келген 2—3 тоннука кажаалаан, хой кыргып улус чок болган учурнда кидир чоруткан.

Хой, өшкүңү дүгү дүжүп, чидиргалыг болуп турарын кым-даа эскербей турар. Кыргылдаже кичээңгейин салып, кыргыттын дүтү камыг асаап алыры-биле тускай черлерин тургузары чугула. Дүк кыргыздын организастыг өрти-ринче бүгү күштү салыры негетинип турар.

С. СЕРИН-ООЛ.

Барыш-Хемчиктин „Кызыл тараачын“ колхозта

Барыш-Хемчик районун «Кызыл тараачын» колхозунун баштаар чери хой кыргыздын ажилын майын 25-те организастыг эгелзеп. Кыргылда 45 колхозчуларын хол-биле хой кыргып кылдыр тургускан болгаш МТС-тиң элект-ри-кыргылда агрегаты ажилдап турар.

Кыргыздын графич планын кадарчы-лар айлы-биле тургускан. План бүүдүрүп кыргызга чогутур 4710 ажил хоондан 3 хүнеринин дүргүзүндө 1970 ажил хойну кыргып. Ирт кадарчылары Сүд-демчиктин 370 иртинин ирт бүүдүрүдөн 2,1 кг, Омчаанын 419 ирттеринин бирзө-ңинден-не 1,8 кг, каракул хой кадарчы-ны Дамды-оолдун 338 баш хойларындал баштай кыргып хойларын хой бүү-дүрүдөн 2 кг ажил дүтү кыргып алгы-лаан.

Кыргыкчылардан Хуна, Хомушук, Ман-чыт олар хүнде хол хачымы-биле 20 ажил хойну кыргып турарлар.

Өвүрүнүн „Коммунизмче орук“ колхозта

Өвүр районун «Коммунизмче орук» көдө ажил-агый артели (даргазы эш Шалты, шөр мал фермазынын бригади эш Самбыдай) дүк кыргыздын органи-заастыг эгелзеп. Кыргылда 27 кижил 2 зөөн ажилдап турар. Май 21-ден 25-ке чедир 1089 хой кыргытылган, хой бүүдүрүдөн ортумаа-биле 1,6 кг дүк ал-гынган.

Ирт кадарчы эш Дарый-оол 249 ир-тин бирзөңинден-не 2,4 кг, хойу эш Бол-чукай 418 хойдан 752,5 кг дүк алган. Хол хачымы-биле хой кыргып турар эштер Сан-даймаа, Алар-оол, Хевек-оол олар хүнде

Кыргылдамы хой фермазынын эргелек-чизи Серзө, колхозтун зоотехниги Ланно олар эки организастаан.

Кыргылда пунтүзүндө көргүзүп, хүн-дүл сабыраларын тургускан. Ийн мурунчы кыргызчаларын, кадарчыларын чедикшиинерин көргүзүп, агитку-дусту доктаамал үндүрүп, солун номчул-ганын, беседаларын чорудуп турар. Кыргыкчыларын ортууна агитас массалыг ажилдарын чорудар талазы-биле Санчи-лар, Монгуш олар эки ажилдап турар.

Кыргыздын баштайгы хүнеринде хол хачымы-биле кыргылда эки чоруп турга-даа, МТС-тиң электри-кыргылда агрегаты кончуг оошум темпиде ажилдап турар. Кыргыкчылар хол хачымы-биле хүде 15—20 ажил хойну кыргып турда, агрегат бис-биле хандырткымаа-нында аң дөргө хачылар чүдө 8—10 хойлар кыргып турар.

Өвүрүнүн „Коммунизмче орук“ колхозта

15—20 хойну кыргып, хой бүүдүрүдөн 2 кг дүтү кыргып турарлар.

Хам-Дытта зөөн эш Самданын када-мында турар чарты нарын дүтүт 200 хойларын кыргып эгелзеп. Кыргыкчылар эштер Чыбынай, Достакы, Сюрөн олар хол хачымы-биле хүнде 15—20 хойларын кыргып, хойла-на 2 кг дүтү ап турар-лар.

Чалаана МТС-тиң электри-кыргылда агрегаты колхозта чөдө берген, хүн-бүрү 150—200 баш хойну кыргып турар.

Чаа-Хөлдүн Ленин аттыг колхозта

Чаа-Хөд районун Ленин аттыг колхоз-ун

НОМЧУКЧУЛАРГА ХАРЫЫ

САН МАРИНО РЕСПУБЛИКА

Сан Марино республиканын күрүнө секретары-бле ССРЭ-нің Италияда ачкан черинин арасында сөөлүгү үдө болгон чугаалажышкынынын түнөндө ССРЭ биле Сан Маринонун арасында консул (төзө) харылзаанын тургузар деп шийттирилген.

Сан Марино республика Апеннинер дагарынын кыштарында — Монте-Титанога туруп турар. Ол итали мжулар Пезаро Урбино биле Форлиге бүгү талаларындаан хүрөөлөтүрүп турар.

Сан Марино — делегейин күрүнөлеринин эң-не бичирелген бирөөсү. Оңу сөөлүгү 61 дөрбөлчөн километр, а чурттагынын (1953 чылдын сан меделери-биле) 13,5 муң кижи болуп турар. Республиканын найысалы — 2 муң кижи чурттагынын Сан Марино хоорай.

Сан Марино республика Барым Европанын эң-не эрте бурунгу күрүнөсү деп санатырып турар. Ол, 301 чылда үндөсүлүктөн тургустунган. Оңу үндөсүлүктө болза кыгууу салгал бугаар болганын биле дашчы Марино турган, Марино испе-сүрүшүмүнө Далмациядан делип унген, Монте Титанога хоргадаар чер тып алган турган. Орта дашчыларын обидианын үндөсүлөш, ол обидиана чортуу еспушан, удавадан бот-тусайлан эргелетинер девискер болуп хевирлетине берген. Республика боудуну үндөсүлөшкөн алдары кылдыр Сан Марино деп атты алган. Риминин епископу оңу 855 чылда бот-тусайлан күрүнө кылдыр албан бугау-биле хүдөөлө берген. 1295 чылда Сан Маринонун баштайгы бижитинген хоойлу-гу чарлатынган, оңу 1599 чылда система-га кырген. Оңу дыка хөт чүддери сөөлүгү үдө чедир хевөөр артып турган.

Боудуну хамаарышкан чорун дашчы-кынын кыжанышкынында доктамаал камгалаар чорук бичир республика Сан Маринога боудуну он алды чык төөгүзүгү дургутууда таварыш турган. Сан Маринонун хосталга ынакшындгы чурт-тачылары дарлаачыларга истедип тур-дуген кижилерге болгон револючулар-га хоргадаар күдөдүн-биле берип чоран-нар. Австри командьалдын айныл хал-дышкынын тургузгон, республика 1849 чылда Габриальдин оң отряды-биле ка-ды боудуга чажырып турган. Италияга Муссолинини фашисттер чорун-чоруну доктаатынганын соода дыка хөт итали депшигелет ачылдычылар Сан Маринога хоргадаар тышанар.

Делегейин ийги дайымын үзөндө Сан Марино республика нейтралитетти хевөөр артырган турган. Италья-да Италиянын девискеринге дайын чоруду-галарынын үзөндө, анза улуг вокалар-дар таварышкан. Англан-америк узар-чуга Сан Марино хоорайга вокзалды буза бот-балаан болгон Сан Марино-Риминин демир бугуу үрөгөп калган.

Итали эрге-чажыргаларга хүрөөлөтүргөн болгон далайге үнөр чери чок Сан Марино республика Италиянын күштүг эконо-мистиг саздарынын эаанда турар бол-гон оң-биле элден дугуружалар-биле харылзаашкан туруп турар.

Сан Маринонун чонунуң кол ажилы — көдө ажил-агый. Ол ыпшак сайып-гай мал ажил-агыйлыг. Эт үлөтүрүш-дө биле күгүр, псе-тавы биле аш-чөй үлөтүрүшүн элден каш фабрикалары хө-биле утканар.

Польшада көдө ажил-агый машиналарынын пудуу

ВАРШАВА. Көдө ажил-агыйнын амгы машина тудуу болза Польшанын үлөт-пүрүшү сөөлүгү чылдарда тымылган эң-не чаз адырларынын бирээс болуп турар. Көдө ажил-агыйнын амгы чаз машина-ларын бүдүрүп үндүрүп турар элден хөй бүдүргөдөр ам чуртта туттунуп кыл-дыган.

Польшанын трактор тудуунуң эң баш-тайгыны болуп «Урсус» деп завод Варша-валың чогууда туттунуп тургустунган, ол завод тургустунганында бээр чурттуң улус ажил-агыйнын 30 муң амыг трактор-ларын берген. Ук завод 1956 чылдан 1960 чылга чедир 17 муң амыг чаз тракторларын бүдүрүп үндүр. Калбак алчирбелит тракторларын бүдүрери Силезияда машина тудуунуң заводтарынын бирөөсүнө чедип алынган, кооператив-терде болгон күрүнө шедерде ол тракторларын калбаа-биле амылап тур-рар.

Көдө ажил-агыйнын машина тудуунуң чаз заводун Познаньдан ырак өвөсте ту-дуп тургускан. Ол завод чурттуң көдө ажил-агыйнын сноп багалдыр машинлар-биле болгон көдө ажил-агыйнын өскө-дөз машинлары-биле хандырып турар.

Ада чурт бүдүргөзүнүн кылганы та-

Венгриянын өскө чуртгар-биле транспорт харылзааларынын калбарганы

БУДАПЕШТ. Будапешт биле Барымн болгон Мурнуу Европанын элден хөй найысалдарынын болгон улуг хоорай-ларынын арасында дөрт демир орук хар-ылзааны тургустунуп турар. Будапешт — Стамбид маршрудуң бугаар по-еодилерин доктаамал шимчээшкени бо чылдын иинда эгелээр. Югославия бол-гон Италия-биле үргүчүтүн демир-орук харылзааны база тургустунуп тур-рар. Будапешттен Риекага болгон Ве-нецияга чедир тусай дөрт вагоннар Не-делад уш катан чорутур. Берлин — Пра-

жуп турар. Инда арага кылдыр бекит-деннеде туруп турар. Республиканын кол ажил-агый болгон саяды төвү болза Во-ро-Маджоре болуп турар.

Республиканын оругалынын кол хевир-и — даштыкы туризм болуп. Анза чыл-дын-на 600 муң хире туристер кепи тур-рар. Делегейин бүгү чурттарынын фила-телистеринге эки бидингир почта марка-ларынын үндүрүшкүнү республикага биче эвөө оругалын берип турар.

Сан Марино итали порт Риминде ту-руп турар улуг эвөө саяды флоттут. Администрация талазы-биле Сан Мари-но республика 12 округтар, азы орду-ларга чарлып турар. Сан Маринода эрге-чажырганың дөдө органы болза «Улуг чөү-лө» (парламент) болуп, ол чөүлө чөй-күн дөрт чылда сөңгүп турары 60 депу-таттардан тутустунуп турар. «Улуг чөү-лө» боудуну иштинден чазактын 10 кезигүчери, оң иштинде республиканын даштыкы болгон иштики херектер талазы-биле ийи секретарынын, а ол ыпшак шийткелчилерин сөңгүп турар. Күссөкти кези болза депутаттарын иш-тинден «Улуг чөүлөдүн» алды ай хуу-сазыг сөңгүп турары ийи капитан-регис-тралерге хамаарып турар.

«Улуг чөүлөдө» сөңгүтүргөннэринин хөй нуруузу 1945 чылдан эгелөөш комму-нистер биле социалистеринин блогунда хамаарып турар. 1955 чылдын августа сөөлүгү сөңгүтүргөдөр коммунистер 5.245 баллашынында 1.655 баллашынынын болгон «Улуг чөүлөдө» 19 олуттуу а-ганнар, социалистер — 16, христиан демо-краттар — 23, социал-демократтар — 2 олуттуу алганар. Ийчанган, амгы үдө «Улуг чөүлөдө» 60-дан 35 олут комму-нистер биле социалистерге хамаарып тур-рар (мурнуку составка олар 31 олуттуп турган). Дайын сөөлүктүн үдө Сан Маринонун капитан-регенталерине тургута-ле коммунистер биле социалистер сөңгүтү-рүп турар.

Коммунистер биле социалистеринин бло-гу эрге-чажыргала туруп турган чуртка атралыг реформаны, ажил-агыйнын чу-гула адырларын националистаар боттандырган, хоойлу дүрүмүдөгө элден архаизмдерин утуктаан. Анза ха-рын кылдыр де Гасперинин итали чазда 1951 чылда республиканын полицейжи заставаларын дини-биле хүрөөлөш, Сан Маринону бугаар деп чарлаан, Сан Маринонун чазда бугаарлашкыне чөп-чө-рөшпөс шийтирилг уурлаанышкынын кылган. Италиянын депшигелет хөй-ни-тинг ол уурлаанышкынын деткөөн. Ита-лиянын чөүз бугаарлашкынын дүжүрү болгон Сан Марино-биле чаз берөөн 1953 чылда чарар ужурга таварышкан. Бичир республика Сан Марино боудуну кү-рүнө догунаашкынын болгон хамаарыш-пас чорунуң база катан камгалап алган.

Сан Марино амгы үдө делегейин элден хөй чурттары-биле — Англия-биле, АНШ-биле, Франция-биле, Югославия-биле болгон өскө-дөз чуртгар-биле дипломат-тыг харылзаашканын.

ССРЭ биле Сан Марино республиканын арасында консул харылзааларын тургус-канын улустар арасынын кады ажил-дажыганын калбартыр деп демексикен турар бүгү чурттар сөңгүп ханыхшылы-г. МАТВЕЕВ.

Польшада көдө ажил-агый машиналарынын пудуу

ВАРШАВА. Көдө ажил-агыйнын амгы машина тудуу болза Польшанын үлөт-пүрүшү сөөлүгү чылдарда тымылган эң-не чаз адырларынын бирээс болуп турар. Көдө ажил-агыйнын амгы чаз машина-ларын бүдүрүп үндүрүп турар элден хөй бүдүргөдөр ам чуртта туттунуп кыл-дыган.

Польшанын трактор тудуунуң эң баш-тайгыны болуп «Урсус» деп завод Варша-валың чогууда туттунуп тургустунган, ол завод тургустунганында бээр чурттуң улус ажил-агыйнын 30 муң амыг трактор-ларын берген. Ук завод 1956 чылдан 1960 чылга чедир 17 муң амыг чаз тракторларын бүдүрүп үндүр. Калбак алчирбелит тракторларын бүдүрери Силезияда машина тудуунуң заводтарынын бирөөсүнө чедип алынган, кооператив-терде болгон күрүнө шедерде ол тракторларын калбаа-биле амылап тур-рар.

Көдө ажил-агыйнын машина тудуунуң чаз заводун Познаньдан ырак өвөсте ту-дуп тургускан. Ол завод чурттуң көдө ажил-агыйнын сноп багалдыр машинлар-биле болгон көдө ажил-агыйнын өскө-дөз машинлары-биле хандырып турар.

Ада чурт бүдүргөзүнүн кылганы та-

Венгриянын өскө чуртгар-биле транспорт харылзааларынын калбарганы

БУДАПЕШТ. Будапешт биле Барымн болгон Мурнуу Европанын элден хөй найысалдарынын болгон улуг хоорай-ларынын арасында дөрт демир орук хар-ылзааны тургустунуп турар. Будапешт — Стамбид маршрудуң бугаар по-еодилерин доктаамал шимчээшкени бо чылдын иинда эгелээр. Югославия бол-гон Италия-биле үргүчүтүн демир-орук харылзааны база тургустунуп тур-рар. Будапешттен Риекага болгон Ве-нецияга чедир тусай дөрт вагоннар Не-делад уш катан чорутур. Берлин — Пра-

Кыдатта дээди өөрөдилгенин хөгжүлдөзү

ПЕКИН. Бо чылын Кыдат Улус Рес-публикага элден хөй дээди өөрөдилге чер-лери ачылтынар. Чжэжоу хоорайда университеттин тудуу дооступ турар. Математика, физика болгон химия фа-культеттеринге кичээлдер бо чылдын сен-тябрь 1-де анза эгелээр, а келер чы-лын — кыдат дылдын болгон литерату-раны, төөгүнү, биологиянын болгон өскө-дөз факультеттерге кичээлдер эгелээр. Кыдатта баштайгымы болуп Шанхайнын

суднолар тудуунуң институтунун өкжие-ти июль 1-де ачылтынар. Терек сулуг Кыдатта эң-не улуг кылмаал хөдөк-черин — суднолар моделерин шылга-ла лабораториянын тудуу кылган. Педаго-гиянын ийи институттарын бо чылын Шанхайга база туткан турар. Циндаога медицинанын, Цифуага — педагогика-нын институттары ачылтынар.

(СЭТА).

Кыдатта демир оруктарнын тудуушкуну

ПЕКИН. Ланьжоу Синьцзян демир орунуну тудуугулары демир оруктарнын шугумун Циньцзян хоорайга (Ланьжоу-дан 738 километр) чедир салып шйген-нер. Нефть казып тывар болгон нефть болзаарынын кымыр үлөтүрүнүн төп че-ри болуп Юймын хоорайга чедир ам чүгө 55 километр артыкан. Ол орук болза, Ланьжоудан Синьцзян таварты Тур-кменстан-Сибирь демир орунда Актогай станцияга чедир баар демир орук магис-траалдын кезе болуп турар.

Географтыг эң-не берге байлаалары деритинип турар Баоцзи — Ченду демир орук хөй саныг хемнери болгон бекит

(СЭТА).

Пальмиро Тольяттинин Иосип Броз Тито-биле чугаалажышкынынын дугайында кады кылган медеглел

БЕЛГРАД. Италиянын Коммунистг партия-зынын Чингине Секретары Пальмиро Тольятти май 30-де Белградтан ужуду чорупкан.

Белградка кылган чугаалажышкыны-нарын дугайында кады кылган медеглел Тольятти чоруптарынын мурнуу чарында партиянын төлөөкчилеринге дыкытанын Белградтын радиоу дамчы-кан. Медеглел чугаалап турары болза:

Италиянын Коммунистг партиянын Чингине Секретары эш Пальмиро Тольятти Италиянын Коммунистг партиянын ТК-зынын кезигүшү эш Луиджи Амадеинин үдөгөш-биле Югославиянын коммунистер Эвилелинин ТК-зынын чалаанын бугаар 1956 чылдын май 28-тен 30-ге чедир Белградка көчөп чоран. Югославиянын коммунистер Эвилелинин ТК-зынын Чингине Секретары эш Иосип Броз-Тито-биле Югославиянын коммунистер Эвилелинин ТК-зынын куусекчи комитетинин өскө-дөз кезигүшүнүн киржилгезин бугаар болгон чугаалажышкынынын үзөндө база өскө-дөз ужуражыгаларын үзөндө ийи талаларын сөңгүтүргөдөр айтыры-

(СЭТА).

ГДР — хүрөң хөмүр даштын байлак чурту

БЕРЛИН. Хүрөң хөмүр даштын казып тыварынын талазы-биле Герман Демократ-тыг Республикага делегейде бирги черин ээлеп турар. Баштайгы беш чыл планы-нын сөөлүгү чылы болуп 1955 чылда ол үнөдиг чиг-өттү республикага 200 мил-лион тоннаны казып алган.

Ичкарта, 1936 чылда бүгү Германия-га 154 миллиондан бичи-де хөйну, а амгы ГДР-нин ээлеп турары девискөөрге ичкарта 105 миллион тоннаны, тодар-гайлаарга амгындаан барык ийи катан эвөөшти казып тышкан.

Хүрөң хөмүр даштын брикеттерин бүдү-рер талазы-биле ГДР-де улуг чедипши-нер чедип алынган. Бо чылын брикет-терин 1950 чылдазы-биле девискөөрге бү-дүн чартып катан хөйну, дайын мурнуу-

лазынга бодаарга ийи катан хөйну бе-леткөөн.

Брикеттерин бүдүрер талазы-биле дыка хөй чаз бүдүргөдөрүн бирги беш чыл планынын чылдарында республикада ту-дуп тургускан. Брикеттер болгон өскө бү-дүргөдөрүнүн улам ынагый тудуушкунун беш чыл планында көрүп турар. Эң улуг чаз тудууларын бирөөн болза, «Шварце пумле» деп химия комбинаты болуп турар, оңу тудуун 1964 чылда дооар. Ол комбинат чыл бүрдө 33 мил-лион тонна хире хүрөң хөмүр дашты бол-базырадып кылыр.

Химияг өскө-дөз комбинаттарын ту-дунга белеткелдер чоруп турар.

(СЭТА).

ГДР-нин тараачыннарын дузалажылга комитеттерин каттыштырганында бээр он чыл ою

БЕРЛИН. Герман Демократтыг Респу-бликанын ажилчы тараачынары тара-ачыннарын дузалажылга комитеттеринин каттыжышкынынын тургусканында бээр он чыл болгон оюн калбаа-биле де-мектеп арттырып турарлар. Амгы үдө каттыжылга бугу-ле тараачын ажил-агыйларын 60 амыг хууун талалап турар 610 муң кезигүшөр санатынын тур-рар. Ол, республиканын ажилчы тара-ачыннары-биле ажилчы агынын эвиле-лин бичылаарына, а ол ыпшак ГДР-нин көдө ажил-агыйн хөгжүдөргө чугула ролюу ойнап турар.

Майнын 25-те Стендальга (Магденбург округ) тараачыннарын дузалажылганы, каттыжылганын тургусканында бээр он чыл болгон оюна хамаарыштырган байы-рым хурад болуп өрткөн. ГСЧП-нын ТК-зынын Политбюро кезигүшүнө кандидат

Е. Мюккенбергер хурада ГСЧП-нын ТК-зынын байыр чедирге телеграмманын номчаан, республиканын көдө ажил-агыйн хөгжүдөрүнүн херөөне болгон хуу тараачыннарын коллективтиг күш-ажыкы шычип киреринге ол организа-циянын ачы-хавызынын ында онзалат демдеглөөн.

ГДР-нин премьер-министринин оралак-чы Ф. Шолц ГДР-ниң чазанын мур-нундан байыр чедирип чүве чугалаан.

Тараачыннарын дузалажылга комитет-теринин каттыжылганын даргазы Ф. Вемер хурада чүве чугалаан, ажил-чы агы-биле ажилчы тараачыннарын бузуубас өвилелин моон сонгаар-даа бы-жылгаар чорук каттыжылганын эң чеге-да сорулганы болуп артар деп демде-глөөн.

(СЭТА).

Афганистанын кызыгаар шериглеринче пакистан шериглерин халдаан дугайын Кабул радиоу дамчыткан

КАБУЛ. Күрүнөң чогуур органынын ийи диндаанын барымаалааш, Кабул радиоуңуң дамчытканы болза, пакистан солдаттар май 20-де Афганистаның Чо-хи-Сурх деп кызыгаар черинче болгон өң чогууда чердеге халдаашканын кылган. Ук халдаашкыга 800 хире киж-санын ийи пакистан отрядтар кириш-кен. Пакистаннын шериглери артилле-рияны, чинг болгон аар пулеметтерин ачылганар. Дайын чорудугазында Па-кистаннын ийи истребительдери кириш-кен.

Баштайгы саянаардан алгаш көөрге, Па-кистаннын шериглеринин ол халдаашкы-нын түнөндө үш афган жандармнар болгон ол черин дөрт чурттагычалары адырткен. Дөрт жандармнар база ол че-рин (СЭТА). нин 12 чурттагычалары балыгыларган.

дагарын эртип турар. Ол демир орук чурттуң сөңгү-барынын болгон мурнуу-барынын районнарын харылзааштырар. Сөңгү чүктөн болгон мурнуу чүктөн де-мир оруктар шугунарын салып, шөйүп турар отрядтарын арасында ам 32 кило-метр артыкан. Далай деңгелден муң метр бедилте Циньин сынын таварты өртөр туннелдин (чер өдүүшүн) 2366 метр узун дурттуг кол тудууларын бирөөн тудуугулар дерип дооскан. Баоцзи — Ченду шугуму шөүтү 59 туннелдеринг болуп.

ларын талазы-биле болгон өскөдөз ба-за итали коммунистерин арасында калы-ажылдажылганы быжылаарында келер үдө харылзааларын дугайында санал-оналдарын сөңгүтүшкан болгон. Ол чуга-лажышкынынар эштиң найырадыг бугу-зунга болуп өрткөн.

Югославияга Тольяттинин чоруп чор-аанын хамаарыштырган «Ажыгыг харыл-заалар» деп эгелг мурнуку чүгүдө «Борба» солунуң онзалат демдеглөп турары болза, Италиянын Коммунистг партия-зынын болгон Югославиянын комму-нистер Эвилелинин арасында харылзаа-ларын катан эгелзөөн чугула болушкун болуп турар, ыччанган ол болушкунга байыр чедир херек. Италиянын Комму-нистг партиянын болгон Югославия-нын коммунистер Эвилелинин арасында дөрт харылзааны тургускан чорук ийи чурттарынын арасында найырадыг кола-хөдө харылзааларын хөгжүдөргө эки саздарын чедир дээринге идегелди ол чүдө илергейлөөн.

(СЭТА).

ССРЭ-нин Чөсөктиг Күштеринден 12 миллион кижини кызылары федератив-тиг республиканын камгалап күженишкы-неринге база саздарын чедирип болуп дээр анымыг бодалар-биле АНШ-тын та-лазында дүвүрп турар ужурунда ол ай-тыргын чугаалажып көргөн деп солун демдеглөп турар.

Шериг ужуукучаларын баштайгы бөдүн барын-герман армияда белеткеп үндүргөн партиянын диндагыларын-дан биддинген. Моон сонгаар оларын кези-нин реактивтиг истребительдере ужу-ларынга өөрөдир, а өске арван кезини ше-ригнин ужал-чугу школарынга инст-

(СЭТА).

ХРОНИКА

ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министри худалаларында хостаар дугайында ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин Дар-гааның Бирги Оралакчыны эш Вячеслав Михайлович Молотовтуң дилзөөн ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиуму хандырган.

Редакторнуң ораканчысы Т. С. ТАЛАНЧИК.

ССРЭ-нин улус ажил-агыйн хөгжүдөрүнүн күрүнө чээшкени

1956 чылдын май 20-де Ногинин хоорайга болгон ойнап аларынын 7-ги тиражынын

НУУРТЭЭР ТАБЛИЦАНЫ

(1952 чылда үндүргөн).

Чээшкенин бүгү разрядтарында серияларын болгон облигацияларын моон адаанда дугаарларынга ойнаашкынар таварышкан:

(СЭТА).

ГДР-нин тараачыннарын дузалажылга комитеттерин каттыштырганында бээр он чыл ою

Е. Мюккенбергер хурада ГСЧП-нын ТК-зынын байыр чедирге телеграмманын номчаан, республиканын көдө ажил-агыйн хөгжүдөрүнүн херөөне болгон хуу тараачыннарын коллективтиг күш-ажыкы шычип киреринге ол организа-циянын ачы-хавызынын ында онзалат демдеглөөн.

ГДР-нин премьер-министринин оралак-чы Ф. Шолц ГДР-ниң чазанын мур-нундан байыр чедирип чүве чугалаан.

Тараачыннарын дузалажылга комитет-теринин каттыжылганын даргазы Ф. Вемер хурада чүве чугалаан, ажил-чы агы-биле ажилчы тараачыннарын бузуубас өвилелин моон сонгаар-даа бы-жылгаар чорук каттыжылганын эң чеге-да сорулганы болуп артар деп демде-глөөн.

(СЭТА).

Афганистанын кызыгаар шериглеринче пакистан шериглерин халдаан дугайын Кабул радиоу дамчыткан

КАБУЛ. Күрүнөң чогуур органынын ийи диндаанын барымаалааш, Кабул радиоуңуң дамчытканы болза, пакистан солдаттар май 20-де Афганистаның Чо-хи-Сурх деп кызыгаар черинче болгон өң чогууда чердеге халдаашканын кылган. Ук халдаашкыга 800 хире киж-санын ийи пакистан отрядтар кириш-кен. Пакистаннын шериглери артилле-рияны, чинг болгон аар пулеметтерин ачылганар. Дайын чорудугазында Па-кистаннын ийи истребительдери кириш-кен.

Баштайгы саянаардан алгаш көөрге, Па-кистаннын шериглеринин ол халдаашкы-нын түнөндө үш афган жандармнар болгон ол черин дөрт чурттагычалары адырткен. Дөрт жандармнар база ол че-рин (СЭТА). нин 12 чурттагычалары балыгыларган.

(СЭТА).

Афганистанын кызыгаар шериглеринче пакистан шериглерин халдаан дугайын Кабул радиоу дамчыткан

КАБУЛ. Күрүнөң чогуур органынын ийи диндаанын барымаалааш, Кабул радиоуңуң дамчытканы болза, пакистан солдаттар май 20-де Афганистаның Чо-хи-Сурх деп кызыгаар черинче болгон өң чогууда чердеге халдаашканын кылган. Ук халдаашкыга 800 хире киж-санын ийи пакистан отрядтар кириш-кен. Пакистаннын шериглери артилле-рияны, чинг болгон аар пулеметтерин ачылганар. Дайын чорудугазында Па-кистаннын ийи истребительдери кириш-кен.

Баштайгы саянаардан алгаш көөрге, Па-кистаннын шериглеринин ол халдаашкы-нын түнөндө үш афган жандармнар болгон ол черин дөрт чурттагычалары адырткен. Дөрт жандармнар база ол че-рин (СЭТА). нин 12 чурттагычалары балыгыларган.

(СЭТА).

Президент Искандер Мирза Чөөн Пакистан мөжүзүнүн чазанын бүгү эрге-хүлөөлгелерин күүседирин бодунга алган

КАРАЧИ. Майнын 26-да кезжө Паки-станнын президентин Искандер Мирза Чөөн Пакистаннын хоойлу үндү